

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
5 Ekim 2021 Salı

Piyasalarda Bugün

Küresel piyasalarda risk iştahı dünü zayıf bir seyrile tamamladı. Sınırlı sayıdaki makroekonomik veri akışı beklentilerin üzerinde gelse de ekonomi politikalarına dair belirsizlikler ve enerji fiyatlarında devam eden yükseliş riskli varlıklarda satış baskısına yol açtı. Petrol İhracat Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ve müttefikleri dün yaptıkları toplantıda üretimi daha önceden açıkladıkları gibi aylık 400 bin varil artırma kararına sadık kalarak ek üretim artışına gitmedi. Bu gelişmenin üzerinde ham petrol başta olmak üzere emtia fiyatlarında genele yayılan yükselişler gözlemlendi. Öte yandan, ABD Başkanı Joe Biden borç limiti konusunda Cumhuriyetçileri suçlarken, İngiltere Maliye Bakanı Rishi Sunak ülkenin salgın nedeniyle oluşan ekonomik yaralarını sarabilmek için rekor seviyede borçlandığını hatırlattı ve bunu finanse etmek için vergi artışlarının gündeme gelebileceğini söyledi. ABD Merkez Bankası (Fed) St. Louis Başkanı James Bullard enflasyonun yüksek olduğunu ve enflasyon üzerindeki risklerin de yukarı yönlü olduğunu söyleyerek şahin mesajlar verdi. Bu haber akışı altında dün ABD 10 yıllık tahvilinin faizi hafif yükselerek %1,48'e çıkarken, dolar gelişmiş diğer ekonomilerin para birimleri karşısında geriledi. Gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ise zayıf seyrini korudu. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %2,5 yükselerek 81,3 dolara çıkarken, altın fiyatı %0,5 yükseldi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,8 gerilerken, MSCI dünya hisse senedi endeksinde %1,0 düşüş yaşandı.

Yurtiçi piyasalarda karışık bir seyir gözlemlendi. Eylül ayında enflasyon gıda fiyatlarındaki artışların hız kesmesiyle piyasa ortalama beklentilerinin hafif altında artarken, detaylar görünümüne dair karışık sinyaller verdi. TCMB verilerine göre Temmuz'da reel sektörün net döviz pozisyonu bir miktar iyileşti. Bu ortamda Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endekslerinde sırasıyla %0,5 ve %0,6 düşüş yaşanırken, TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,1 değer kaybetti. Ülke risk priminde yükseliş sürerken, TL cinsi faizler hafif geriledi.

Yeni güne küresel piyasalar kırılğan bir başlangıç yaptı. Çin'li gayrimenkul şirketi Evergrande Group'un ardından Fantasia isimli şirketin de döviz cinsi kupon ödemesini yerine getiremediği haberleri riskli varlıkların zayıf bir seyir izlemesine yol açıyor. Günün ilerleyen saatlerinde salgın ve jeopolitik gelişmelere ek olarak pek çok ülkede açıklanacak Eylül ayı hizmet sektörü PMI verileri takip edilecek. Yurtiçinde TCMB Eylül ayı reel efektif döviz kuru endeksinin ve fiyat

Takvim

- 5-Ekm** TCMB, Reel efektif döviz kuru, Eylül
Çin, Tatil
Küresel hizmet PMI'lar, Eylül
- 6-Ekm** Çin, Tatil
Almanya, Fabrika siparişleri, Ağustos
Euro Bölgesi, Perakende satışlar, Ağustos
- 7-Ekm** UAB, Havalimanı istatistikleri, Eylül
HMB, Hazine nakit gerçekleştirmeleri, Eylül
Çin, Tatil
Almanya, Sanayi üretimi, Ağustos
- 8-Ekm** ABD, Tarım dış istihdam, Eylül

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	1,394	-0.5%	-5.4%	-5.6%
BİST-30	1,490	-0.6%	-5.9%	-9.0%
XUSIN	2,469	-0.2%	-4.3%	5.5%
XBANK	1,237	-0.4%	-9.1%	-20.6%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	8.8521	0.0%	6.9%	19.1%
Euro/TL	10.2927	0.2%	4.7%	13.3%
Sepet Kur*	9.5744	0.1%	5.8%	16.2%
Euro/Dolar	1.1621	0.2%	-2.1%	-4.8%
Dolar/JPY	110.87	-0.2%	0.9%	7.4%
DXY	93.78	-0.3%	1.4%	4.3%
* %50 Dolar/TL + %50 Euro/TL				

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	18.17%	18.17%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	18.47%	18.49%
TR - Eurobond (10 Yıllık)	6.89%	6.93%
ABD - 10 yıllık tahvil	1.48%	1.47%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
16 Ocak 2023	5.500%	103.00	3.08%
23 Ocak 2025	6.000%	101.75	5.41%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1769.5	0.5%	-2.9%	-6.7%
Reuters/Jefferies CRB*	244.9	1.2%	5.9%	39.0%
Brent (Dolar/varil)	81.3	2.5%	12.5%	56.9%
Doğalgaz (TL/stdm3)	5.8	2.6%	22.4%	127.1%
* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index				

Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarına baz almaktadır.

Piyasalarda Bugün

gelişmelerini yayınlayacakken, Hazine 4 yıl vadeli TÜFE'ye endeksli ve 5 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihraç edecek. Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere yönelik haber akışının belirleyici olabileceği öngörülmüştür.

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) yayımladığı Ekim ayı raporunda 2021 ve 2022 yılları için küresel mal ticareti büyüme tahminini yükseletti. DTÖ küresel mal ticaretine ilişkin büyüme beklentisini bu yıl için %8'den %10,8'e, gelecek yıl için ise %4'den %4,7'ye çıkardı. COVID-19 salgını ve tedarik zinciri sorunlarından kaynaklanan aşağı yönlü riskler konusunda uyanların yer aldığı raporda, yan iletken tedarikçi ve limanlarda yaşanan arz yönlü sorunların tedarik zincirlerini zorlayabileceği ifade edilirken bunların küresel arz üzerinde yıkıcı etkilerini sınırlı olması beklendiği kaydedildi. Kurum, küresel mal ticaretine ilişkin en önemli aşağı yönlü riskin COVID-19 salgınına dair gelişmelerin olduğunun altını çizdi. DTÖ, küresel GSYH büyüme tahminini ise bu yıl için %5,1'den %5,3'e, 2022 için de %3,8'den %4,1'e çıkardığını açıkladı.

ABD'de fabrika siparişleri Ağustos'ta beklentilerden güçlü geldi. Ağustos'ta fabrika siparişleri bir önceki aya göre %1,0 olan tahminlerin üzerinde %1,2 artarken, Temmuz verileri yukarı yönde güncellendi.

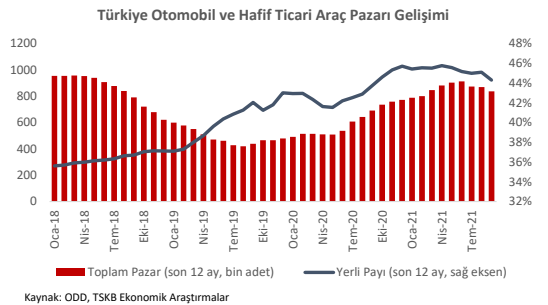
Eylül'de tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) gıda fiyatlarındaki artışların hız kesmesiyle piyasa ortalama beklentilerinin hafif altında artarken, detaylar görünümüne dair karışık sinyaller verdi. Genel TÜFE aylık enflasyonu Eylül'de %1,3 gelirken, yıllık enflasyon Temmuz'daki %19,3'ten %19,6'ya yükseldi. Geride kalan ayda gıda fiyatlarındaki artışın hız kesmesi ve giyimde geçmiş yıllar ortalamasının aksine yaşanan gerileme manşet enflasyonu sınırladı. Ay genelinde fiyat artışının en yüksek olduğu ana grup %5,1 ile eğitim olurken, birikimli etkilerin öne çıktığı konut, mobilya ile lokanta ve otel gruplarında genel olarak enflasyonist baskı sürdü. Eylül'de mal fiyatlarında yıllık enflasyon yatay kalırken, hizmetlerde yükseliş sürdü. Bununla birlikte, mevsimsellikten arındırılmış verilerin üç aylık ortalaması momentumun mal fiyatlarında gerilediğini gösterirken, hizmetlerde yataya yakın bir görünüm ortaya çıktı. Çekirdek göstergeler Eylül'de yeniden yükselişe geçerken, momentum göstergelerinde düşüş sürdü. Eylül'de B endeks aylık bazda %1,5 artarken, yıllık enflasyon %18,5'ten %18,6'ya yükseldi. Aynı dönemde C endeksteki aylık artış %1,5 olurken, yıllık enflasyon %16,8'den %17,0'a çıktı. Öte yandan, yurtiçi üretici fiyatları endeksi (Yi-ÜFE) Mayıs 2020 sonrası ilk kez geriledi. Eylül'de Yi-ÜFE bir önceki aya göre %1,5 artarken, genel ÜFE yıllık enflasyonu Ağustos'taki %45,5'ten 15 ay sonra ilk kez gerileyerek %44,0'a indi. Böylece ÜFE-TÜFE arasındaki fark 26,3 yüzde puandan 24,4 yüzde puana geriledi.

TCMB verilerine göre Temmuz'da reel sektörün net döviz pozisyonu bir miktar iyileşti. Temmuz ayında finans dışı kesimin döviz varlıkları 2,6 milyar dolar artarken, yükümlülükleri 705 milyon dolar azaldı. Varlıklar içerisindeki artışta mevduatlar öne çıkarken, yükümlülüklerdeki gerileme genele yayıldı. Bu sonuçlarla net döviz pozisyonu 3,3 milyar dolar iyileşerek -126,7 milyar dolar oldu. Aynı dönemde kısa vadeli net pozisyon fazlası ise 1,4 milyar dolar artarak 57,6 milyar dolara çıktı.

Sigara fiyatlarına 4 Ekim 2021 itibarıyla artış yapıldı. Türkiye Tekel Bayiler Platformu'nun paylaştığı bilgiye göre bazı sigara markalarında ortalama %6,25 civarında artış gerçekleşti.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) Eylül ayına ait iç pazar verilerini açıkladı. Buna göre, otomobil ve hafif ticari araç pazarı, Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre %36,9 düşüşle 57.141 adet oldu. Otomobil satışları yıllık bazda %39,1 azalışla 43.408 adet olurken, hafif ticari araç pazarı %28,9 düşüşle 13.733 adet oldu. Yılın ilk üç çeyreğinde yakalanan 558.145 adetlik toplam pazar büyüklüğü yıllık bazda %13,1 büyümeye işaret etti. Veriye ilişkin açıklamalarda bulunan ODD Genel Koordinatörü Hayri Erce, çip krizi nedeniyle araç bulunurluğunun giderek azalmasının pazardaki daralmada etkili olduğunu söyledi.

International Air Transport Association (IATA) , 2022 yılında havayolu şirketlerinin 11,6 milyar dolar zarar açıklamasını bekliyor. Sektörün 2020 yılı zararını 137,7 milyar dolar olarak hesaplayan IATA, 2021 kaybı tahminini ise 47,7

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

milyar dolardan 51,8 milyar dolara çıkardı. Söz konusu tahminler 2020-2022 dönemi için toplam 201 milyar dolarlık sektör zararına işaret ediyor.

Avrupa İlaç Ajansı (EMA) 3. doz aşısına onay verdi. EMA, Pfizer/BioNTech ve Moderna şirketleri tarafından geliştirilen COVID-19 aşılarında üçüncü dozun, ikinci dozdan en az 28 gün sonra zayıf bağışıklığı olan kişilere uygulanabileceğini duyurdu.

Avusturya, yeni bir karbon vergisi sisteminin yürürlüğe gireceğini açıkladı. Avusturya Maliye Bakanı Gernot Blümel, karbon salımına bir fiyat tarifesini uygulamak için birlik olduklarını söyledi. Varılan anlaşmaya göre, ton başına karbon salım vergisi Temmuz 2022'den itibaren 30 euro olarak başlayacak ve 2025 yılında 55 euroya çıkacak.

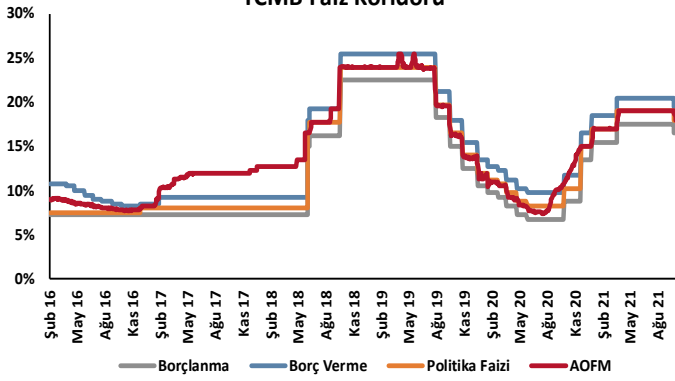
Borusan elektrikli araç ithalatı için yeşil kredi aldı. Borusan, yurt dışından elektrikli otomobil ithalatı için HSBC'den 3 yıl vadeli 45 milyon euro tutarında kredi temin etti. Şirket, 2030 yılına kadar Türkiye otomobil satışları içerisinde elektrikli araç satış oranlarını %15'e çıkarmayı hedefliyor.

Birinci Su Şurası gerçekleşti. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, hedeflerin ve alınacak tedbirlerin ortak akılla ortaya koyulacağı Şura'nın sonuç belgesinin bu ayın son haftasında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla düzenlenecek bir programla kamuoyuna duyurulacağını bildirdi. Bakan Pakdemirli, suyun kaynağında korunması ve verimliliğin artırılması konusunun önemine dikkati çekerek, kentlerde sürdürülebilir su verimliliğini hedeflediklerini dile getirdi. Bakan ayrıca, Büyükşehir ve il belediyelerinde su kayıplarını, belediyelerle yakın iş birliği içinde 2023'e kadar %30'a indirmeyi, 2028 yılına kadar ise %25'in altına çekmeyi hedeflediklerini belirtti. Tarımsal üretimde tasarrufu sağlayan modern sulama yöntemlerinin yaygınlaştırılmasını hedeflediklerini belirten Bakan Pakdemirli, sağlanan desteklerle toplam 1,1 milyon hektar alanda damla ve yağmurlama sulama sistemi kurduklarını ifade etti. Bakan Pakdemirli, Su Kanunu'nun taslak metninin, Şura kapsamında yeniden gözden geçirildiğini ve Su Kanunu'nu TBMM'ye sunacaklarını ekledi.

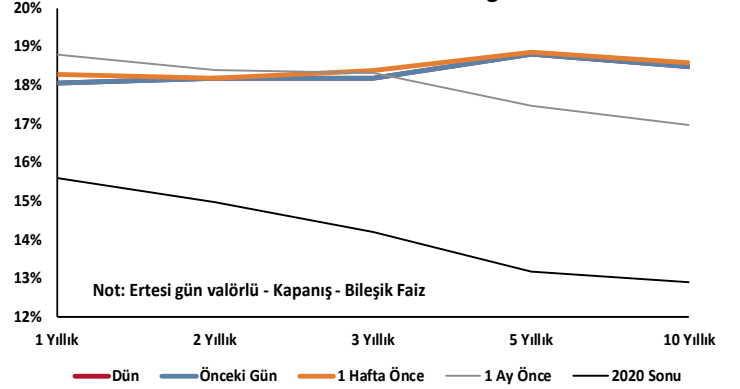
Ocak ayında "İklim Şurası" düzenlenecek. Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, pre-COP26 Toplantısı için bulunduğu Milano'da yaptığı açıklamada toplantıda Türkiye'nin iklim değişikliği ile mücadelesinin yol haritasının çıkarılacağını söyledi. 2022 yılı Ocak ayında gerçekleşmesi hedeflenen şura ile özel sektör, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, sanayiciler ve uluslararası kuruluşların bir araya getirileceğini ve 2053'e giden yolda net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda atılacak adımlar için önemli kararların altyapısının oluşturulacağını belirtti.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, iklim değişikliğinin bankaların kredi kalitesi açısından büyük bir tehdit olduğunu bildirdi. Kuruluş tarafından yapılan açıklamada, bankaların artık giderek verdikleri kredilerde daha fazla düşük karbon emisyonunu esas alan projelerin finansmanına yöneldikleri belirtildi. Açıklamada, iklim değişikliğinin bankaların kredi kalitesi açısından önemli bir etki gücü olduğu, iklim değişikliğinin nasıl gerçekleşeceğine ve buna karşı uygulanacak politikaya göre bankacılık sektörünün kayıplarının ciddi bir seviyede olabileceği kaydedildi. Moody's ayrıca, Paris anlaşmasından herhangi bir sapmanın bankalar için daha yüksek kredi kayıplarına yol açacağı değerlendirilmesinde bulundu.

TCMB Faiz Koridoru

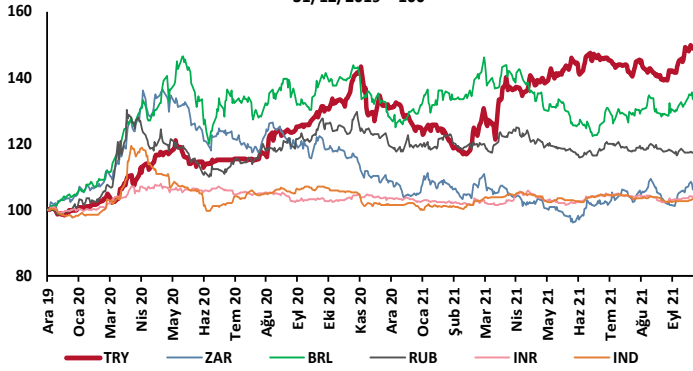

Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

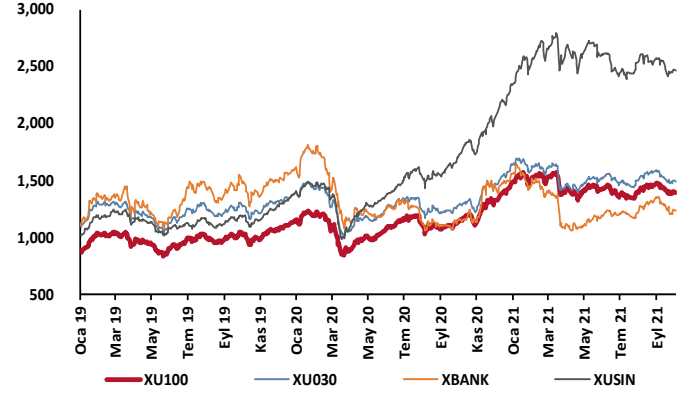

GÖÜ Para Birimleri / USD

31/12/2019 = 100

Hisse Endeksleri

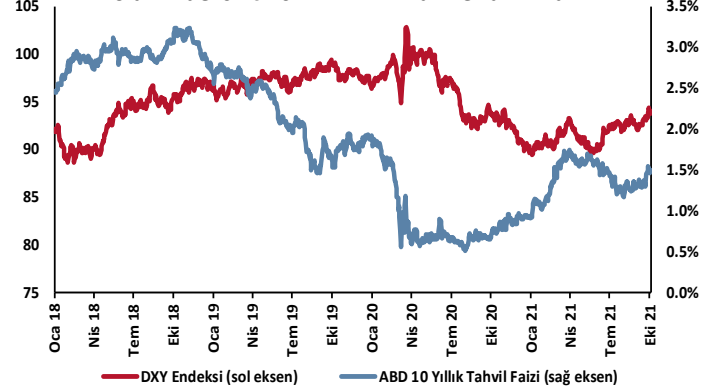

Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi

baz puan

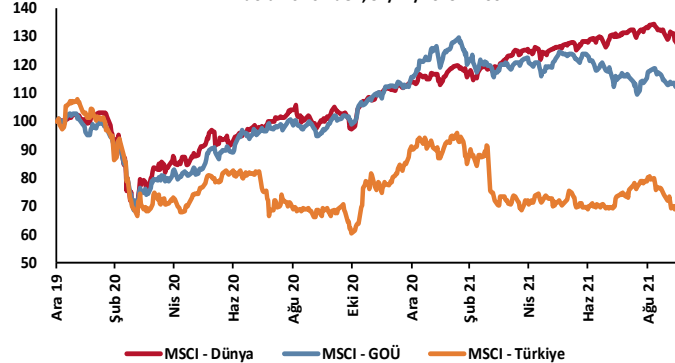

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

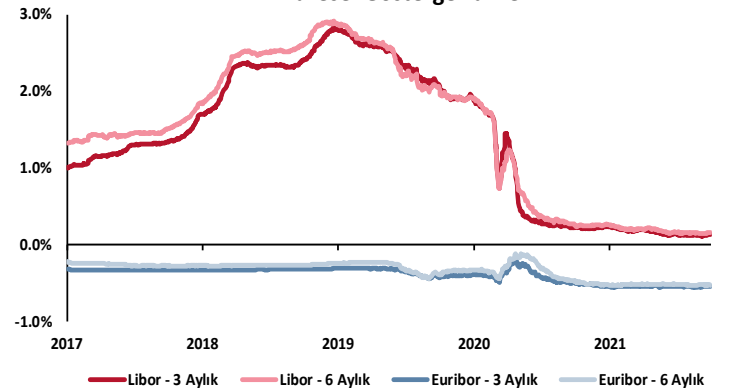

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2019 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikaraştirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonlanabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr